

بنام خدا
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده داروسازی
قالب نگارش طرح درس
نیمسال تحصیلی: نیمه اول ۹۵-۹۶

عنوان درس: فارماکولوژی	مخاطبان: دانشجویان ترم پنجم کارشناسی پیوسته هوشبری
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری (۲ واحد تدریس با اینجانب)	درس پیش نیاز: داروشناسی عمومی، فیزیولوژی نظری، بیوشیمی پزشکی ۱
زمان ارائه درس: دوشنبه ها ۸-۱۰ و چهارشنبه ها ۸-۱۰ (۸ هفته دوم)	ساعت مشاوره: سه شنبه ها ۱۴-۱۶
مدرس: دکتر محمد حسین فرزایی	

اهداف کلی:

انتظار می‌رود در پایان ارائه درس دانشجو ضمن آشنایی با فارماکولوژی و مسئولیت کارشناس هوشبری در دارو درمانی حین اعمال جراحی، با اصطلاحات و واژه های تخصصی دارویی نیز آشنا شده و انواع داروهای مصرفی در هوشبری را شناخته و موارد استفاده از آنها را بداند.

منابع اصلی درس:

۱. فارماکولوژی پزشکی گات آخرین چاپ
۲. فارماکولوژی پزشکی کاتزونگ آخرین چاپ
۳. مطالب کلاسی

روش تدریس:

سخنرانی، ارائه اسلاید و انیمیشن های مرتبط با موضوع درس جهت تفهیم بهتر مطالب، پرسش و پاسخ و بحث گروهی

رسانه های کمک آموزشی

ویدئو پروژکتور، وایت برد.

اهداف کلی جلسات و اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه :

جلسه	عنوان مطلب	اهداف ویژه:
		در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد:
۱	تعریف فارماکولوژی	(۱) علم فارماکولوژی را تعریف کند. (۲) داروها را از نظر منشا طبقه بندی کند. (۳) با انواع نامگذاری داروها آشنا باشد. (۴) مفهوم نیمه عمر بیولوژیک داروها را بشناسد. (۵) انواع اشکال دارویی را شناخته و ویژگی هر یک را توضیح دهد.
۲	تاثیر دارویی و تداخل دارویی	(۱) نحوه تاثیر داروها را بشناسد. (۲) تداخلات دارویی را توصیف کند. (۳) مفهوم آگونیست و آنتاگونیست را توصیف کند. (۴) شرایط خاص مصرف دارو در افراد کهنسال را بشناسد. (۵) احتیاطات مصرف دارو برای نوزادان و کودکان را بشناسد. (۶) محدودیت های مصرف دارو در خانم های باردار را بشناسد.
۳	ایمنی در تجویز دارو	(۱) اصول ایمنی برای تجویز داروها را بشناسد. (۲) فرآیند دستور شفاهی داروها را بشناسد. (۳) آگاهی کامل از نحوه استفاده از دستورات کتبی داشته باشد. (۴) ۵ قانون جهت تجویز دارو به بیمار را توصیف کند. (۵) روش های مختلف تجویز داروها را بداند. (۶) مزایا و معایب هر روش را توضیح دهد.

<p>۷) با خطرات هر یک از روش های تجویز دارو آشنایی کافی داشته باشد.</p>		
<p>۱) شناخت کامل از سیستم های اندازه گیری داشته باشد. ۲) غلظت داروها و درصد دارویی را محاسبه کند. ۳) دوز دارو بر اساس نسبت های خاص را محاسبه کند. ۴) قطرات داروهای وریدی را محاسبه کند. ۵) محاسبه دوز دارویی در نوزادان و کودکان و همچنین افراد کهن سال را به درستی انجام دهد.</p>	<p>محاسبه دوز دارویی</p>	<p>۴</p>
<p>۱) آشنایی کافی با مقررات نگهداری داروها داشته باشد ۲) مقررات داروهای سمی و تحت کنترل را بیان کند ۳) عناوین و لیست نامهای تجاری و مصطلح داروهای سمی و تحت کنترل را شرح دهد</p>	<p>آشنایی با مقررات نگهداری داروها، مقررات داروهای سمی و تحت کنترل</p>	<p>۵</p>
<p>۱) شناخت کلی از سیستم عصبی بدن داشته باشد. ۲) عملکرد سیستم عصبی سمپاتیک و پاراسمپاتیک را بشناسد. ۳) میانجی های عصبی هر یک را بشناسد. ۴) داروهای مقلد سمپاتیک و پاراسمپاتیک را شناخته و کاربرد بالینی هر یک را توضیح دهد. ۵) داروهای از بین برنده اثر سمپاتیک و پاراسمپاتیک را شناخته و کاربرد بالینی هر یک توضیح دهد. ۶) عوارض جانبی هر یک از دسته های دارویی فوق را توصیف کند.</p>	<p>داروهای موثر بر سیستم عصبی خودکار</p>	<p>۶</p>
<p>۱) با تجویز اکسیژن در بیماران با مشکلات تنفسی حاد آشنا باشد. ۲) اثر داروهای گشاد کننده برونش اعم از اپی نفرین، سالبوتامول و گزانتین ها را توصیف کند. ۳) کاربردهای بالینی هر یک از داروها و موارد منع مصرف هر یک را توضیح دهد. ۴) عوارض جانبی و احتیاطات مصرف هر دارو را بشناسد.</p>	<p>داروهای موثر در مشکلات تنفسی</p>	<p>۷</p>

<p>۱) اثر بیکربنات سدیم و آتروپین در فوریت های قلب و عروق را توضیح دهد.</p> <p>۲) داروهای ضد آریتمی (آمبودارون، لیدوکائین و ...) را بشناسد.</p> <p>۳) داروهای مسدود کننده کانال کلسیم و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۴) گلیکوزیدهای قلبی و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۵) داروهای دیورتیک و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۶) داروهای فیبرینولیتیک و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۷) نیتريت ها و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۸) مسدود کننده های کانال پتاسیم و کاربردهای بالینی آنها را توصیف کند.</p> <p>۹) اثر داروهای مقلد سمپاتیک (اپی نفرین، نوراپی نفرین، دوپامین و دوبوتامین را توضیح دهد.</p>	<p>۸</p> <p>داروهای موثر در مشکلات قلب و عروق</p>
<p>۱) انواع داروهای ضد تشنج از جمله دیازپام، لورازپام، فنوباریتال و فنی توئین را شناخته و نحوه اثر هر یک را توضیح دهد.</p> <p>۲) خطرات و عوارض جانبی تجویز هر یک از داروها را توصیف کند.</p>	<p>۹</p> <p>داروهای موثر در مشکلات عصبی و ضد تشنج ها در حین اعمال جراحی</p>
<p>۱) نحوه برخورد با بیماران اورژانسی دیابتی را توضیح دهد.</p> <p>۲) کاربرد و نحوه مصرف دکستروز ۵۰٪ و محلول های گلوکز را بشناسد.</p> <p>۳) خطرات مربوط به تجویز وریدی این محلول ها را بشناسد.</p> <p>۴) کاربرد بالینی و ضرورت تجویز گلوکاگون را توضیح دهد.</p> <p>۵) عوارض و خطرات تجویز گلوکاگون را توضیح دهد.</p>	<p>۱۰</p> <p>داروهای موثر در بیماریهای دیابت</p>

<p>۱) داروهای مورد مصرف در کنترل درد زایمان، وضع حمل و القای زایمان را بشناسد.</p> <p>۲) مکانیسم اثر و اثرات عمومی داروهای اکسی توسیک و توکولیتیک را توضیح دهد.</p> <p>۳) موارد عدم استعمال این داروها را توضیح دهد.</p> <p>۴) داروهای مورد استفاده جهت ایجاد سقط کامل به دلایل پزشکی را بشناسد.</p> <p>۵) داروهای مورد استفاده جهت جلوگیری از زایمان زودرس را توصیف کند.</p>	<p>۱۱</p> <p>داروهای موثر در زایمان و نوزادان</p>
<p>۱) سایکوز حاد و علائم اصلی بیماری را توصیف کند.</p> <p>۲) اندیکاسیون مصرف هالوپریدول را توضیح دهد.</p> <p>۳) اندیکاسیون مصرف تری فلوپرازین را توضیح دهد.</p> <p>۴) اندیکاسیون مصرف کلرپرومازین را توضیح دهد.</p>	<p>۱۲</p> <p>داروهای موثر در فوریت های روانپزشکی</p>
<p>۱) مسکن های مخدر را شناخته و توضیح دهد.</p> <p>۲) عوارض جانبی مخدرها را توضیح دهد.</p> <p>۳) مسکن های غیر مخدر را شناخته و توضیح دهد.</p> <p>۴) عوارض جانبی مسکن های غیر مخدر را توضیح دهد.</p>	<p>۱۳</p> <p>دارو های کنترل کننده درد (مسکن ها و مخدرها)</p>
<p>۱) اثر آنتاگونیست های سرتونین (اوندانسترون) در کنترل تهوع را توضیح دهد.</p> <p>۲) اثر آنتی هیستامین ها (دیمن هیدرینات) در کنترل تهوع را توضیح دهد.</p> <p>۳) اثر آنتی کولینرژیک ها (هیوسین) در کنترل تهوع را توضیح دهد.</p> <p>۴) اثر فنوتیازین ها (پرومتازین و...) در کنترل تهوع را توضیح دهد.</p> <p>۵) اثر متوکلوپرامید و دومپریدون در کنترل تهوع را توضیح دهد.</p>	<p>۱۴</p> <p>ضد تهوع ها</p>

<p>۱) کاربرد شارکول فعال شده در کنترل مسمومیت را توضیح دهد.</p> <p>۲) اثر شربت اپی کا در کنترل مسمومیت را توضیح دهد.</p> <p>۳) اثر نالوکسان و کاربرد بالینی آن در کنترل مسمومیت را توضیح دهد.</p> <p>۴) اثر فلومازنیل و کاربرد بالینی آن در کنترل مسمومیت را توضیح دهد.</p>	<p>داروهای موثر در مسمومیت ها</p>	<p>۱۵</p>
<p>۱) اثر الکل به عنوان یک ضد عفونی کننده رایج را توضیح دهد.</p> <p>۲) اثر بتادین به عنوان یک ضد عفونی کننده رایج را توضیح دهد.</p> <p>۳) اثر ساولن به عنوان یک ضد عفونی کننده رایج را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با ضد عفونی کننده های رایج</p>	<p>۱۶</p>
<p>۱) آشنایی کافی با داروهای موجود در اتاق عمل داشته باشد.</p> <p>۲) تسلط کامل بر کاربردهای اصلی داروها داشته باشد.</p> <p>۳) تسلط کامل بر عوارض جانبی و منع مصرف داروها داشته باشد.</p>	<p>آشنایی با داروهای موجود در اتاق عمل</p>	<p>۱۷</p>
<p>۱) آشنایی کافی با داروهای بیهوش کننده داشته باشد.</p> <p>۲) تسلط کامل بر کاربردهای اصلی داروهای بیهوش کننده داشته باشد.</p> <p>۳) تسلط کامل بر عوارض جانبی و منع مصرف داروهای بیهوش کننده داشته باشد.</p>	<p>آشنایی با داروهای بیهوش کننده</p>	<p>۱۸</p>
<p>۱) آشنایی کافی با مقررات نگهداری داروها داشته باشد</p> <p>۲) مقررات داروهای سمی و تحت کنترل را بیان کند</p> <p>۳) عناوین و لیست نامهای تجاری و مصطلح داروهای سمی و تحت کنترل را شرح دهد</p>	<p>آشنایی با مقررات نگهداری داروها، مقررات داروهای سمی و تحت کنترل</p>	<p>۱۹</p>
<p>۱) توزیع مایعات در بدن را توصیف کند.</p> <p>۲) مایعات درون سلولی و برون سلولی و همچنین الکترولیت های اصلی هر یک را بشناسد.</p> <p>۳) حرکت مایع و الکترولیت بین سلولی و خارج سلولی را توضیح</p>	<p>مایعات و الکترولیت ها</p>	<p>۲۰</p>

<p>دهد.</p> <p>(۴) انتقال فعال و غیر فعال را توضیح دهد.</p> <p>(۵) مفاهیم هایپوتونیک، ایزوتونیک و هیپرتونیک را توضیح دهد.</p> <p>(۶) کلئوئید و کریستالوئید ها توصیف کند.</p> <p>(۷) ضرورت و ممنوعیت ها در تجویز مایعات وریدی در مرحله پیش بیمارستانی را توضیح دهد.</p> <p>(۸) عوارض جانبی و خطرات احیاء با مایعات در بیماران با خونریزی غیر قابل کنترل را شناخته و اجرا نماید.</p>		
<p>(۱) مکانیسم داروهای اعصاب و روان در بدن را توضیح دهد</p> <p>(۲) کاربردهای بالینی داروهای اعصاب و روان را توضیح دهد.</p> <p>(۳) عوارض جانبی این داروها را شرح دهد</p>	<p>آشنایی با داروهای اعصاب و روان</p>	<p>۲۱</p>
<p>(۱) مکانیسم داروهای موثر بر سیستم غدد درون ریز را بیان کند</p> <p>(۲) کاربرد های بالینی این داروها را بیان کند</p> <p>(۳) عوارض جانبی این داروها را شرح دهد</p>	<p>آشنایی با داروهای غدد درون ریز</p>	<p>۲۲</p>

اطلاعات تکمیلی و قوانین درس:

<p>امتحان میان ترم ۸ نمره و پایان ترم ۱۲ نمره خواهد داشت.</p>	<p>نحوه ارزشیابی</p>
<p>* دانشجویان موظفند به موقع سر کلاس حاضر باشند.</p> <p>* مشارکت فعال در کلاس</p> <p>* توجه به مطالب مطرح شده</p> <p>* پاسخ به سوالات شفاهی یا کوئیز کلاسی</p> <p>* در صورتی که تعداد غیبت ها بیش از حد مجاز باشد، طبق قوانین آموزشی برخورد خواهد شد.</p>	<p>حضور و غیاب و وظایف فراگیران</p>

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

با توجه به مفهومی بودن درس در این درس از دانشجویان انتظار می رود مقررات زیر را رعایت نمایند:

۱- در همه جلسات حضور یافته و با دقت در مطالب، اشکالات خود را مطرح نمایند.

۲- منابع درس مطالعه شود.

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
۸-۱۰	وسط ترم	۸	سوالات تشریحی و مسئله	میان ترم
۸-۱۰	پایان ترم	۱۲	سوالات تشریحی و مسئله	پایان ترم